

M

Eerder verschenen in *De Morten Trilogie*:

Morten (2014)

Mo (2015)

ANNA LEVANDER

M

De Morten Trilogie 3

AMSTERDAM · ANTWERPEN

2015

Copyright © 2015 Anna Levander
Voor overname kunt u zich wenden tot Uitgeverij Q,
Spui 10, 1012 WZ Amsterdam.

Omslag Studio Jan de Boer
Omslagbeeld © Tim Robinson / Arcangel Images
Foto auteurs Frank de Ruiter

ISBN 978 90 214 5771 0 / NUR 305
www.uitgeverijQ.nl

Revenge is a dish best served cold.

Pas toen haar lippen blauw begonnen te kleuren, drong het tot Morten door dat ze niet meer ademde. Marijns hoofd lag roerloos op het kussen. Hoelang zat hij al boven op haar? Vol afschuw bekeek hij zijn handen, die haar hals stevig omklemden. Het was alsof het niet de zijne waren, alsof hij dissocieerde. Waar was hij in godsnaam mee bezig?

Zweetdruppels parelden van zijn voorhoofd op het gezicht van Marijn. Ze leek te huilen. Een huilend meisje. Een huilend dood meisje. Een golf van misselijkheid overspoelde hem. Was ze echt dood? Morten probeerde zijn handen te ontspannen, maar ze verkrampten. Zijn knokkels zagen wit. De smaak van bloed vulde zijn mond. Hij had zo hard op zijn lip gebeten dat hij zich had verwond. Er sijpelde een straaltje bloed langs zijn kin. Nog even en hij zou morsen op het zilverwitte gezicht van Marijn. Hij zou haar nog meer bezoedelen, onteren. Waarom deed hij niets?

Zijn hart ging als een idioot tekeer. Het bonkte in zijn hoofd. Morten kneep zijn ogen stijf dicht. Tot tien tellen en dan zou het voorbij zijn. Dan zou blijken dat dit een nachtmerrie was. Dat hij niet in de studio van Marijn was, maar gewoon in zijn eigen kamer om te herstellen van dat beschamende squashongeluk. Het moesten de medicijnen zijn. Misschien had hij te veel pijnstillers geslikt. Hij hallucineerde. Dat moest het zijn. Natuurlijk had hij Marijn niet gewurgd. De chemicaliën hadden de controle over zijn lichaam overgenomen.

Bij tien opende hij zijn ogen. Hij vloekte. Ze lag er nog. Haar lange haar vormde een waaier op het kussen. De bloedspetters op haar gezicht maakten de aanblik nog gruwelijker. Hij moest kotsen, maar slaagde erin het bijtende zuur dat zijn mond bereikte weg te slikken. Dit kon niet waar zijn. Hoe was hij in deze situatie beland? Mor-

ten probeerde Marijn zachtjes door elkaar te schudden in een poging haar bij bewustzijn te brengen, maar zijn handen duwden haar hoofd alleen nog maar dieper in het kussen.

Het geluid van de deur die met een klap tegen de muur zwaaide bevrijdde Morten uit zijn fysieke kramp. Op hetzelfde moment dat zijn handen Marijns keel loslieten, grepen die van Paul hem van achteren beet en sleurden hem van het bed. Uitgeput lag hij op de grond. Het geschreeuw van zijn bediende deed pijn aan zijn oren. Morten bleef rillend op de houten vloer liggen en zag hoe Paul zich over Marijn ontfermde. Hartmassage, mond-op-mondbeademing. ‘Bel 112, Morten. Nu!’

Morten probeerde te gaan zitten. Zijn lichaam deed overal pijn. Charly kwam op hem aflopen en likte het bloed van zijn gezicht. Smerige hond. Hij gaf het beest een duw. Paul riep opnieuw dat hij 112 moest bellen. Morten zocht in zijn broekzak naar zijn mobiel. Zijn ademhaling kwam langzaam tot rust. Hij kon weer nadenken. Geen politie. Geen ambulance. ‘Leeft ze?’ Zijn stem was broos en trilde. Paul had hem waarschijnlijk niet gehoord.

Hij pakte zijn telefoon en deed alsof hij belde. Niemand mocht weten wat zich hier vanavond in het Catshuis had afgespeeld. Morten had kortsluiting gekregen in zijn hoofd. Door de medicijnen. Dat zou het verhaal zijn. Hij wilde Marijn heus niet wurgen. Het enige wat hij wilde was de waarheid. Hij had haar tot spreken willen dwingen over haar geheime agenda. Die had ze, daar was hij van overtuigd. Hoe had hij zich zo kunnen laten gaan?

Paul draaide zich met een verhit hoofd naar hem om. ‘Ik heb een hartslag, Morten,’ zei hij. ‘Het was kantje boord.’ Morten hoorde Marijn zachtjes kuchen. Opgelucht haalde hij adem.

‘En nu ga jij me vertellen waarom je Marijn zo hebt toegetakeld, klootzak.’

Ik zie er niet uit. De purperen bloeditstortingen in mijn hals hebben in de verte iets weg van zuigzoenen. Die gedachte geeft me wat troost en doet me denken aan mijn puberteit, toen alles nog niet verdorven was. Nu leef ik in een zieke wereld. Ik weet niet waarom en waartoe ik hier ben.

Het scheelde weinig of ik was er niet meer geweest. Dat zegt Paul althans. Ik herinner me een wit licht en een aangename gewichtloosheid. Op zich niets om bang voor te zijn. Behalve nu me is verteld dat Morten Mathijssen zwetend en kwijlend boven op me zat en me probeerde te wurgen.

Ik voel me smerig. In mijn hoofd is het chaos. Ik sta in mijn badkamer voor de spiegel. Morten en Paul zijn nog in mijn studio. Ze praten zacht, maar ik vang flarden op. De premier zegt dat hij een black-out had, dat hij door een gevaarlijke medicijncocktail de controle over zijn hersens én lichaam verloor. Ik weet niet wat ik moet denken.

Door het zuurstofgebrek zijn er denk ik happen uit mijn geheugen gewist. Ik weet dat Morten op zoek was naar mijn manuscript. Is het in veiligheid? Mijn hoofd tolt. Ik probeer me te herinneren wat er precies is gebeurd. Er komt niets. Ik kan me het moment dat Morten mijn kamer binnenkwam niet voor de geest halen. Het geweld ook niet, ook al maken de rauwe sporen ervan bijna barsten in de spiegel.

Hier kan ik niet blijven. Dat zou mijn dood worden, daar ben ik van overtuigd. Maar ik ben nu te zwak om te verkassen. Ik kan me niet heugen dat ik ooit zo moe ben geweest. Als ik mijn ogen dichtdoe, slaap ik. Staand, als een waakzaam hert in een open veld. Het woord spindocor echoot in mijn hoofd. Spindocor. Ben ik dat? Of speel ik dat? Ik moet met iemand praten. Iemand die weet wie ik

ben. Paul misschien. Hij heeft me gered. Hem kan ik vertrouwen.

Er wordt op de deur geklopt. Of is het in mijn hoofd? Ik open mijn ogen en schrik opnieuw van mijn gekneusde uiterlijk. Hier is iemand doelgericht te werk gegaan. Dat ik hier nog sta en dat kan bedenken was niet de bedoeling. Ik mag dan gaten in mijn geheugen hebben, mijn intuïtie werkt als de beste. Ik moet hier weg. Als het even kan vannacht nog. Langzaam draai ik me om en doe open.

‘Hoe gaat het?’ Paul kijkt me met zachte ogen aan. Ik vertrouw hem.

‘Matig.’

‘Kun je praten? Ik bedoel, ik hoor je, maar ben je in staat tot een echt gesprek met Morten? Ik blijf erbij.’

‘Haal me hier weg.’

‘Je gaat me hier toch niet alleen laten?’ vraagt hij op fluisterton.

Ik wijs naar de plekken in mijn hals.

Paul knikt. ‘Ik weet het, lieverd. Kom toch maar even.’

Als ik de kamer binnenkom, zit Morten op de rand van mijn bed. Hij ziet er zo mogelijk nog beroerder uit dan ik. Zijn onderlip is gezwollen. Zijn huid ziet gelig en oogt zweterig. Ik ga achter mijn bureau zitten. Mijn laptop staat nog aan. Ik probeer me te herinneren wat mijn laatste handeling was op het apparaat. Morten maakt met een hoofdknikje duidelijk dat het ook hem om de computer te doen is.

‘Allereerst sorry,’ zegt hij. ‘Ik weet niet wat er precies gebeurde. Het zal in ieder geval niet weer gebeuren, want ik ga me helemaal medisch laten doorlichten. Dit heeft alles te maken met de nasleep van mijn ziekte. Ik denk dat ik verkeerde medicatie krijg.’

Ik zwijg. Wat gebeurt er als ik aangifte tegen hem doe? Als ik het niet doe, heb ik hem in mijn macht. Maar wat is die macht waard als ik mijn leven niet zeker ben? Ik kan niet helder denken. Wat ik wel weet, is dat Morten gevaarlijker is dan ik dacht.

‘Marijn,’ zegt hij, ‘ik weet wel dat ik iets van je wilde, maar dit was niet de manier om het te krijgen. Mag ik in je computer kijken?’

‘Waarom?’

‘Ik moet je kunnen vertrouwen,’ zegt Morten. ‘Als ik nu in je computer mag kijken, weet ik of ik dat kan en kunnen we verder. Of niet.’

Hij vraagt zich niet eens af of ik na deze poging tot doodslag nog wel met hem verder wil. ‘Wonderlijk,’ zeg ik. ‘Je wurgt me bijna en jij hebt het over vertrouwen. Je zou je kapot moeten schamen. Wat ben je voor idioot? En dan alleen informeren naar die kutlaptop. Je bent gek.’

‘Het spijt me.’

‘Dat is je graden. Je bent ziek in je hoofd, Morten, met je wantrouwen. Dus jij denkt dat er iets in mijn computer staat? Leef je uit,’ zeg ik en ik wijs naar mijn laptop, hoewel ik geen idee heb wat hij daar zal aantreffen. Ik probeer me te herinneren hoe ver ik ben met mijn bestseller, maar het lukt niet. Ergens voel ik dat het manuscript in veiligheid is, maar zeker ben ik er niet van. Paul kijkt me vragend aan. Ik haal mijn schouders op.

Morten strompelt naar mijn bureau en gaat zitten. Ik laat me door Paul omhelzen en word misselijk van de indringende geur van zijn aftershave. ‘Het is mijn schuld,’ fluistert hij in mijn oor. ‘Ik heb verteld dat jij met een boek bezig bent. Gewoon mijn mond voorbijgepraat, het spijt me zo.’

Ik hoor Paul wel, maar de woorden dringen amper tot me door. Zijn omhelzing doet me goed. Even waan ik me veilig. Iemand moet me beschermen tegen Morten als ik dat zelf niet kan.

Morten kijkt ingespannen naar het beeldscherm. Zo te zien opent hij alle documenten die voorhanden zijn. Ik voel me bekeken, vies. Alsof ik spiernaakt voor hem sta en hij mij betast. Met mijn vingertoppen ga ik langs de beurse plekken in mijn nek en ik kijk naar de man die daarvoor verantwoordelijk is. De rillingen lopen over mijn rug.

Paul streelt mijn haar. Geen van beiden weten we wat Morten zal vinden. Of hij iets zal vinden. De minuten verstrijken. Ik laaf me aan Pauls warmte. We zwijgen. Hoelang we daar zo staan weet ik niet, maar we laten elkaar los wanneer Morten mijn laptop demonstratief dichtklapt.

‘En?’ vraagt Paul.

‘Niets.’

‘Wat nu?’

‘Nu gaan we slapen,’ zegt Morten. ‘Morgen laten Marijn en ik ons allebei onder doktersbehandeling stellen. Het spijt me enorm. Ik weet niet wat me bezielde, Marijn. Beschouw het als een ongeluk.’

‘Ik geloof niet dat ik daar al aan toe ben,’ zeg ik. ‘Moet je zien wat je hebt geflikt. Dit is op z’n minst zware mishandeling. Of moet ik zeggen poging tot doodslag?’

‘Het was een vergissing.’ Hij kijkt me indringend aan. Ik weet niet wat ik moet denken. Mijn hoofd bonkt. Morten slaat zijn handen voor zijn ogen als in een slecht toneelstuk.

‘Doe alsjeblieft geen aangifte, Marijn.’

‘Waarom zou ik jou dat gunnen?’

‘Ik beloof dat ik me laat behandelen tegen deze waanideeën. Het waren de medicijnen. Er staat toch ook niets op je computer? Ik smeed je, Marijn. Vergeef me.’

De lente hing onmiskenbaar in de lucht. Het was de eerste keer dat jaar dat Mo 's morgens in zijn Haagse appartement was gewekt door het fluiten van de vogels. Hij had goed geslapen en voor de verandering een keer niet wakker gelegen van zijn zoon Bilal.

Hij zou goedgehumeurd onder de douche zijn gestapt als die klootzak van een Morten zijn kind niet had laten afvoeren naar dat afschuwelijke gevangenskamp in de Egeïsche Zee. Het was tegen alle afspraken in geweest. Bilal had de Nederlandse staat geheime informatie geleverd in ruil voor zijn vrijheid. Het Openbaar Ministerie zou afzien van strafvervolging. Nederland had bovendien internationaal aanzien verworven door de militaire actie met drones in Syrië, waarbij moslimterroristen waren omgekomen die hoog op de lijst van de veiligheidsdiensten stonden.

Mo schrobde zijn vermoeide lichaam schoon met een washand. Het verraad, de onrust en het gevoel opnieuw te hebben gefaald vreten aan hem. Hij schaamde zich tegenover Dounia dat hij zich zo had laten misbruiken door Morten. Kennelijk ontbrak het Mo aan gezag. Zijn partijleider speelde met hem. Hij realiseerde zich dat Morten waarschijnlijk nooit van plan was geweest om Bilal zijn straf kwijt te schelden en hem te rehabiliteren.

Het was van het grootste belang dat Mo het nu politiek slim speelde. Er moest zo snel mogelijk beleid komen voor spijtoptanten. Het was aan hem om de fractie van De Nieuwe Liberalen daarvan te overtuigen. Het kabinet zat fout. Als Morten de keiharde lijn vasthield, zou dat op enig moment onherroepelijk als een boemerang terugkeren.

De oppositie zou Mo voor het belangrijkste deel wel meekrijgen. Het probleem was zijn eigen fractie. Veel Kamerleden waren als de dood voor Morten. Zou hij hen bedreigen? De partijleider kon heel

intimiderend zijn, maar het zou krankzinnig zijn als hij met zijn verdorven karakter een deel van de fractie in zijn greep hield. Hij wist dat veel partijgenoten vreesden voor hun baantje.

Sinds Bilal was opgepakt en afgevoerd, had Morten de telefoon niet meer opgenomen wanneer hij belde. Hij reageerde ook niet op berichtjes. Mo werd doodgezwegen. Dat duidde erop dat hij eruit lag. Nu Mo's populariteit in de peilingen groeide en die van Morten juist een omgekeerde beweging maakte, wilde de grote baas kennelijk van hem af.

Hij had de indruk dat de premier wel communiceerde met Margareth Rensebrink, zijn vicefractievoorzitter. Als dat zo was, zat zij in het complot om Mo pootje te lichten. Dat de Haagse politiek smerig was, wist hij, maar dat hij zich binnen een jaar in een mijnenveld zou bevinden, had hij niet kunnen bevroeden toen hij het Westland verruilde voor de Haagse kaasstolp. Maar misschien liep hij te hard van stapel. Complotdenken was ziekmakend. Hij moest zich niet door die zwarte gedachten laten meeslepen. Het was zaak dat hij zich niet te veel liet leiden door wat zich op het Binnenhof afspeelde. Het ging om de gevoelens van de samenleving. Hij, Mo Limam, zat in Den Haag voor het volk.

Mo's standpunt in het jihaddebat vond veel weerklank bij de kiezers. Het feit dat het persoonlijke politiek was geworden en dat zijn zoon een teruggekeerde, geronselde strijder met spijt was, werd hem niet nagedragen. Integendeel. Juist omdat hij er niet alleen als politicus, maar ook als vader en mens tot aan zijn nek in zat, achtte men zijn oordeel hoog. En dat oordeel luidde onomwonden dat niet alle jihadisten over één kam konden worden geschoren en we als land onze kinderen moesten beschermen tegen gestoorde terroristen die als een soort loverboys te werk gingen.

Het was misschien nog te fris voor zijn linnen pak, maar Mo trok het evengoed aan. Op zijn bescheiden dakterras snoof hij de vroege lentelucht op. Een waterig zonnetje kleurde de bewolkte hemel gelig wit. Hij dacht aan Bilal. Zou hij de zon hebben zien opkomen op Karma? Of zat hij met een zak over zijn hoofd in een kooi? Mo wilde

net als de verschillende internationale mensenrechtenorganisaties dat er zo snel mogelijk duidelijkheid kwam over de leefomstandigheden in het zogenaamde heropvoedingskamp.

Met opgeheven hoofd liep hij zijn vaste route naar het gebouw van de Tweede Kamer. Onderweg pikte hij wat kranten op bij de kiosk. Een van de voorpagina's meldde dat Mo een zware fractievergadering wachtte: 'Jihadstandpunt splijt DNL-fractie'. En dat terwijl de vergadering nog moest beginnen. Hij had niemand in de fractie laten weten wat hij precies ging zeggen. Het moesten de Socialisten zijn geweest die hun mond voorbijgepraat hadden. Die had hij namelijk al gepolst over het spijtoptantenbeleid dat hij voorstond.

Alweer taart. In een fractie van zesenzeventig man was er altijd wel iemand jarig. Mo hield niet van zoetigheid. Hij schoof zijn schotel-tje met de abrikozenvlaai die door een Limburgs Kamerlid was meegenomen door naar Margareth. Ze keek hem vuil aan.

'Zeg, waar zie je me voor aan? Heet ik Simone Versteeg of zo?'

'Sorry,' zei Mo, 'ik dacht dat jij er wel van hield.'

'Als het nou pruimen waren.' Margareth lachte net iets te hard om haar eigen grap.

'*Too much information,*' zei Mo.

'Me dunkt.' Ze knipoogde. 'Maar ik heb nog wel wat informatie die je zal interesseren.'

'Zoals?'

'Morten trekt zich een tijdje terug als premier.'

Die had Mo niet zien aankomen. 'Hoe weet jij dat?'

'Dat heeft hij me verteld.'

'Waarom aan jou?'

'Omdat hij me vertrouwt, denk ik, en hij het jou voor een deel kwalijk neemt dat hij dit moet doen.'

'Leg uit.'

'Het squashongeluk heeft nogal wat sporen nagelaten,' zei Margareth. 'Hij heeft veel klachten en zegt dat hij moet herstellen. Zijn hersens werken nog niet optimaal en hij moet lichamelijk aanster-

ken. Zijn voorstel is dat vicepremier Versteeg hem voorlopig vervangt. Morten wil dat we daar vandaag mee instemmen, dan kan het naar buiten gebracht worden.'

'Alsof hij onze toestemming nodig heeft om ziek te zijn.'

'Je hebt hem wel flink te grazen genomen op die squashbaan, Mo.'

'Sindsdien ontloopt hij me. Ik denk dat hij Bilal uit wraak heeft laten oppakken.'

'Doe niet zo mal,' zei Margareth. 'Dat is uit principe.'

'Het was niet de afspraak.'

'Wat wou je eraan doen? Naar de rechter stappen?'

'Ik wil dat we vandaag als fractie een standpunt bepalen over de manier waarop we omgaan met spijtoptanten als Bilal.'

'Je laat de zaken te veel door elkaar lopen, Mo,' zei Margareth. 'Ik snap dat het lastig is als je emotioneel betrokken bent en het beleid je raakt in de privésfeer. Dat had ik ook toen mijn moeder overleed. Maar uiteindelijk heb ik mijn Drion-standpunt ook niet meteen herzien. Natuurlijk sloeg de twijfel toe. Je emoties krijgen de overhand. Maar het gaat in de politiek om principes, Mo. Veiligheid is een topprioriteit van De Nieuwe Liberalen. Dat principe kun je niet verloochenen op het moment dat het je even niet uitkomt.'

'Even niet uitkomt?' Mo schudde zijn hoofd. 'Dit kabinet stuurt kinderen naar een soort concentratiekamp! Kijk naar de enquêtes: het volk is verdeeld. De publieke opinie kantelt. We kunnen als partij niet blijven doen alsof dit normaal is, alleen maar omdat we ons hebben laten meeslepen door de keiharde lijn van Morten, die zich aansluit bij Versteeg. Dat mens moest haar rechtse imago oppoetsen nadat haar kabinet volledig mislukte. Dat is ons probleem verder niet. Ik wil straks van iedereen horen hoe hij of zij hierin staat.'

'Goed. Maar we kunnen dus akkoord gaan met Versteeg als tijdelijke vervanger van de premier?'

'Daar is ze vicepremier voor,' zei Mo. 'Kunnen we haar meteen naar de Tweede Kamer roepen om te debatteren over de spijtoptanten?'

'Goed idee,' zei Margareth. 'Alleen ben jij niet degene die dat debat gaat voeren.'

‘Wie zegt dat?’

‘Het gaat over Bilal.’

‘En jij dan met je Drion-debat?’

‘Ik heb alleen een verklaring afgelegd,’ zei Margareth. ‘Laten we er straks over stemmen.’

‘Stemmen doen we in de Tweede Kamer,’ zei Mo. ‘De fractievoorzitter voert het debat. Hierover ga ik niet in discussie.’

‘Het bericht over Mortens ziekteverlof gaat er nu uit,’ zei woordvoerder Erik Zweers. ‘Dan heeft het journaal alvast wat te doen. In overleg met de RVD houden we het bij “relatief onschuldige complicaties die de premier niettemin het werken voor onbepaalde tijd onmogelijk maken”’.

‘Dat “onbepaalde tijd” vind ik te onheilspellend,’ zei Mo. ‘Daarmee creëer je onrust. Kunnen we niet gewoon zeggen “voor enige tijd”?’

‘Komt in orde,’ zei Zweers.

‘En dan nu de spijtoptanten,’ zei Mo. ‘Ik wil jullie graag mijn visie vertellen. Daarna is ieder van jullie afzonderlijk aan de beurt. Laat ik beginnen met te zeggen dat ik KOTS VAN KARMA.’ Het ging precies zoals hij onder de douche had geoefend. In zijn lange monoloog noemde hij niet één keer Bilals naam. De vergelijking met loverboys hield hij consequent vol. Hij sprak collega’s met dochters aan. Hoe zouden zij het vinden als het kabinet meisjes die tot prostitutie werden gedwongen voor straf naar een eiland zou sturen in plaats van ze te helpen? Mo merkte dat het aankwam. Bijna iedereen in de fractie had kinderen of probeerde ze te krijgen. We moesten ons niet laten verblinden door de haat die we allemaal koesterden tegen de moordende en verkrachtende psychopaten, zo betoogde hij. Nee, we moesten aan onze kinderen denken. Die hadden de toekomst.

Tot Mo’s ergernis onderbrak Erik Zweers hem midden in zijn betoog. ‘Sorry, Mo. Een persalarm. Het journaal komt straks met een extra uitzending: een onthullende reportage over Morten Mathijssen waarin mogelijk verklaard wordt waarom hij zich terugtrekt van het politieke toneel.’

‘Ik dacht dat je niet meer wilde komen omdat je deze sessies zinloos en van een erbarmelijk niveau vond?’ Japke Kramer sprak het woord ‘erbarmelijk’ nadrukkelijk uit, met een langgerekte a. Kennelijk was ze beledigd over de laatste e-mail die Morten haar had gestuurd.

‘Ik ben van gedachten veranderd,’ zei Morten. ‘Sinds ik met mijn hoofd op het beton ben geklapt, is er iets helemaal mis hierboven.’ Het was nu al een goed verhaal. Hij begon het al bijna zelf te geloven. ‘Ik dissocieer. Mijn lichaam doet dingen die ik niet wil. De controle is weg.’

‘Je bedoelt dat je weer porno kijkt?’

‘Nee.’ Morten zuchtte. ‘Ik heb iemand aangevallen.’

‘Als in fysiek aangevallen?’

‘Ja.’

Japke sloeg haar lange benen over elkaar en knikte hem bemoeidigend toe.

‘Het gebeurde in een opwelling,’ zei Morten. ‘Ik weet dat je beroepsgeheim hebt, maar ik ga je toch eerst vragen of ik je kan vertrouwen. Mijn positie is kwetsbaar. Er mag nooit iets van dit gesprek uitlekken.’

‘Je weet dat je me nu beledigt, hè?’ Japke schudde haar hoofd. ‘Morten, ik ben psycholoog geworden om mensen te helpen, niet om ze naar de afgrond te duwen.’

‘En als er nu zogenaamd sprake is van een groot maatschappelijk belang?’

‘Is dat het geval?’

‘Even hypothetisch.’

‘Dat zijn ingewikkelde morele kwesties,’ zei Japke. ‘Ik heb weleens kunnen voorkomen dat een kind seksueel werd misbruikt door mijn eed te schenden. Daar sta ik nog steeds achter.’

‘Maar dat gaat over een kind,’ zei Morten. ‘Hoe kijk je aan tegen die zaak van laatst waarbij een psycholoog de politie heeft verteld dat haar cliënt een moord had gepleegd?’

‘Hoe kijk jij daar zelf tegenaan?’

‘De cliënt moet er op zich van uit kunnen gaan dat hij alles kan vertellen.’

‘Er was maatschappelijke onrust over die moord,’ zei Japke.

‘Dus jij had hetzelfde gedaan?’

‘Ik weet het niet, Morten, moet ik in alle eerlijkheid zeggen. Zo’n kwestie heb ik godzijdank nog nooit aan de hand gehad in mijn praktijk. Tenzij je me nu een moord gaat opbiechten,’ zei ze met een knipoog. ‘Jij moet besluiten of je me wilt vertrouwen.’

Morten keek zijn psycholoog in de volledig uitdrukingsloze ogen, die zich maar niet lieten lezen. Was het professioneel of interesseerden de geheimen van de premier Japke geen moer? ‘Enfin,’ zei hij, ‘toen ik bij zinnen kwam, zaten mijn handen rond de nek van mijn spindoor. Ze zaten daar niet alleen, alle spieren van mijn handen spanden zich. Ik was haar aan het wurgen.’

Japke knipperde drie keer met haar ogen. ‘Je was Marijn Flanders aan het wurgen?’

‘Ik ben bang van wel.’

‘Waarom?’

‘Ik weet het niet.’

‘Dat lijkt me stug,’ zei Japke.

‘In ieder geval lukte het me niet om haar los te laten. Mijn hersens slaagden er niet in om de juiste prikkel door te geven aan mijn handen. Begrijp je wat ik bedoel?’

Japke knikte. ‘Ik wil eerst weten of ze nog leeft.’

‘Ja.’

‘Goed. Je viel haar dus pardoes aan?’

‘Pardoes, pardoes...’ zei Morten. ‘Nou ja, het is wel zo dat ik haar de laatste tijd steeds meer ben gaan wantrouwen. De medicijnen die ik slik sinds de val hebben die achterdocht enorm versterkt. Misschien heb ik me laten opfokken door mijn complotdenken.’

‘Je weet wat dat betekent, hè, complotdenken?’ vroeg Japke. ‘Dat kan een signaal zijn dat je afstevent op een psychose of misschien al psychotisch bent.’

‘Zie jij een psychotische premier voor je?’

Japke haalde haar schouders op. ‘Ik zie wel een compleet andere man dan een jaar geleden.’

‘Ik heb in de kreukels gelegen en zuurstofgebrek gehad,’ zei Morten. ‘Ik ben net uit het ziekenhuis ontslagen. Het is niet fair wat je zegt.’

‘Fair? Morten, ik heb sterk de indruk dat je zelfbeeld niet helemaal meer klopt. Als je in de spiegel kijkt, wat zie je dan? Wie zie je dan?’

‘Dan zie ik de premier van Nederland.’

‘En wat doet die premier?’

‘Die moet zorgen dat hij niet onderuitgehaald wordt.’

‘Door wie?’

‘Dat weet hij nog niet precies. Hij heeft vermoedens.’

‘Als er iemand uit is op zijn val, heeft hij dan misschien fouten gemaakt?’

‘Premier Morten Mathijssen maakt geen fouten. Vergissingen bestaan niet in de politiek.’

‘En als mens?’

‘De mens Morten heeft een grote fout gemaakt door zijn spindoc-tor aan te vallen.’

‘Maar de mens Morten had daar toch geen invloed op, door de dissociatie?’

‘Premier Morten vindt dat hij daarin als mens heeft gefaald.’

‘Waarom vertrouw je Marijn niet meer?’

‘Ze voert iets in haar schild.’

‘Wat dan?’

‘Ze is bezig met een boek.’

‘Hoe weet je dat?’

‘Van Paul, mijn trouwe bediende en sommelier.’

‘Wat zegt Marijn?’

‘Ze ontkent.’

‘Zelfs als je haar wurgt, ontkent ze?’

‘Ja.’

‘Misschien spreekt ze dan de waarheid.’

Morten zweeg. Hij was er zeker van dat Marijn tegen hem loog. Hij was zo stom geweest om haar in zijn leven toe te laten. Ze had overal met haar neus bovenop gezeten. Hoe had hij zo idioot kunnen zijn om haar een studio aan te bieden in het Catshuis? Morten moest de publicatie van een of ander tendentius schandaalboek voorkomen. Hij had al een mannetje op Louisewies Happé gezet, de uitgeefster voor wie Marijn vroeger werkte. Met intimidatie kon je een eind komen.

‘Wat denk je?’

‘Ze liegt,’ zei Morten. ‘En ik ben niet psychotisch. Ik ben gestopt met de medicijnen. Eigenlijk voel ik me al een stuk beter, behalve dus dat ik me kapot schaam voor die wurgscène.’

‘Gaat ze aangifte doen?’

‘Ze zegt van niet. Bovendien, wie zou haar geloven? Het is het woord van de premier tegen dat van een nepspindoctor die denkt in één klap beroemd te kunnen worden met een flutboek.’ Hij bedacht het terwijl hij de woorden uitsprak. Ineens tekende het scenario zich glashelder voor hem af. Dat was het. Marijn Flanders lijdt aan pseudologia fantastica. Dat gebeurt weleens met mensen wanneer hun ster net iets te snel rijst. Ze verliezen het contact met de realiteit.

‘Je hebt het allemaal al uitgedacht, begrijp ik.’

‘As we speak,’ zei Morten. ‘Ik wist dat het goed was om met je te praten.’

Japke keek hem onderzoekend aan.

‘We moeten dat zelfbeeld verder gaan uitdiepen in de volgende sessie,’ zei ze. ‘En we moeten het hebben over het leven na Esther.’

‘Ik wil die naam nooit meer horen.’

‘Ze is de moeder van je kinderen.’

‘Noem haar dan zo.’

‘Goed. We moeten het hebben over de moeder van je kinderen.’

‘Waarom?’

‘Wat er is gebeurd is traumatisch voor jou en je gezin.’

‘Ga je me nu behalve een psychose ook nog een trauma aanpraten?’

‘Wat er nu met je gebeurt, heeft daar misschien wel mee te maken.’

‘Guttegut, ze ziet weer eens verbanden,’ zei Morten. ‘Nou, kom maar door, Sigmund.’

‘Je dacht dat je Esther, pardon, de moeder van je kinderen kon vertrouwen,’ zei Japke. ‘Het tegendeel bleek waar. Bovendien reed ze je minnares dood. Alle zekerheden die jij had, zijn onder je vandaan geslagen, Morten. Het is niet vreemd dat het begrip vertrouwen in jouw hoofd opnieuw gedefinieerd moet worden. Je bent zoekende.’

‘En dat zelfbeeld?’

‘Je moet aan jezelf werken, Morten. Als ik zo vrij mag zijn: je bent een wrak. Het is natuurlijk in jouw functie niet mogelijk, maar als ik niet wist dat je premier was, zou ik je aanraden om er even tussen uit te gaan om op te laden. Dissociatie wordt ook veroorzaakt door een trauma. Je moet jezelf de tijd geven om de gebeurtenissen van het afgelopen jaar te verwerken. De politiek is ook een vlucht voor je. Als je aan het werk bent, hoef je tenminste niet na te denken over jezelf. Of zit ik ernaast, Morten Mathijssen? Als je rust neemt, zul je zien dat het complotdenken ophoudt.’

‘Grappig.’

‘Wat?’

‘Ik zou een buitengewoon goede psycholoog zijn, een natuur-talent.’

‘Eh...?’

‘Dit scenario had ik min of meer zelf al uitgedokterd.’

Japke keek hem schuin aan, terwijl ze hummende geluiden maakte. ‘Dan gaat het beter met je dan ik dacht. Ik zie je graag volgende week terug, tenzij je me weer een e-mail stuurt waar de honden geen brood van lusten.’

‘Het waren de medicijnen.’

‘*Yeah, right.*’ Japke stond op, stapte over de poes heen, die languit

op het vloerkleed lag, en hield de deur voor Morten open. ‘Nog één vraagje,’ zei ze. ‘Was Morten Mathijsen niet onmisbaar?’

‘Het kerkhof ligt vol met onmisbare mensen.’